

Trianon

— leplezett nemzetgyilkossági kísérlet

*„Az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért,
S keservben annyi hű kebel szakadt meg a honért.
Az nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak egy átoksúly alatt.
Még jóni kell, még jóni fog egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez százezrek ajakán...“*

(Vörösmarty Mihály: Szózat)

1.

TRIANON A GYŐZTESEK SZEMÉVEL

(Yves de Daruvar nyomán)

*„Ma már biztosan tudjuk, hogy a szarajevói merényletet, vagyis gyilkosságot, amely az első világháborút ki-robbantotta, a Szerbiát manipuláló Oroszország követte el, mégpedig azért, hogy kiterjesztett háború útján elő-
idézze Ausztria-Magyarország megosztását. Szerbia a háború kirobbantásának orosz eszköze volt.“*

(Gobron, Gabriel: La Hongrie de demain. Paris, 1932.)

*„Ha Oroszország győzött volna és nem omlott volna össze 1917-ben, akkor hatalmas területek birtokába ju-
tott volna, többek között teljességgel birtokolta volna Lengyelországot, a Fekete-tengert és Konstantinápolyt. Az
európai háború elsősorban Oroszország háborúja volt, amelyet katonai uralkodó körei akartak, hogy kárpótolják
magukat a Japánnal szemben elszenvedett 1905-ös vereségért“*

(Nitti F.: La Paix, Paris, 1925.)

Előzőleg már háromszor igyekeztek háborút kezdeményezni Ausztria ellen, 1909. februárjában, 1912. de-
cemberében és 1913. augusztusában...

Henri Pozzi hiteles táviratok dokumentációjának birtokában kimondja a legfőbb és megcáfolhatatlan vádat:
*„A július 24-i titkos orosz mozgósítás nélkül, amelyet negyvennyolc órára azért titkoltak el előlünk, hogy ne
legyünk képesek megakadályozni, 1914. júliusának utolsó hetében a béke megmentésére irányuló kísérleteink
sikerrel jártak volna. Nem lett volna háború. És amikor az utolsó pillanatban Ausztria hajlandónak mutatkozott
volna a kompromisszumra, akkor nem Németország, hanem Oroszország utasította vissza a nemzetközi konfe-
renciára vonatkozó brit javaslatot. Ausztria-Magyarországot Oroszország rángatta bele az élet-halál harcba. A fran-
cia kormány pedig — ismeri el Pozzi —, az orosz politikára hagyatkozott. Vitathatatlan — írja ugyancsak ő —,
hogy kormányunk, vagy legalább is a vezető politikusaink, az Európát háborúba kényszerítő hadüzenet alkalmá-
val már tudhatták, hogy Oroszország július 24-én mozgósítási parancsot adott ki... Egyébként az orosz bűnösség
bizonyítéka olyannyira nyilvánvaló volt, hogy a táviratot, amelyben Maurice Paléologue jelentette a mozgósítást,
kihagyták a Sárga Könyvből, amelyet a Quai d'Orsay adott ki a háború eredetéről és okairól és amelynek szerzői
nem sejtették előre, hogy egy nap nem csupán Maurice Patéologue, hanem maga Szazonov is felfedi az igazsá-
got... A július 24-i orosz mozgósítás — amelyet négy nagy katonai körzetben tekintettek kötelező érvényűnek
(Moszkva, Kijev, Kazány és Odessza), valamint a Balti- és a Fekete-tengeri flottánál — a haderő kétharmad részére
vonatkozott —, és ez volt Európa irányában a legelső meghatározó gesztus, amely visszavonhatatlanul a háború
irányába mutatott, elemi módon határozván meg a német ellenmozgósítást is.“*

(Pozzi, Henri: Les Coupables, Paris, 1934. 134-135. old.)

„...amikor a győztesek megszabták Versailles-ban a békefeltételeket, valamint St. Germainben és Trianonban nemkülönben, akkor Németország és Ausztria-Magyarország bűnösségének — pontosabban kizárólagos bűnösségének — axiómája szolgált a megfellebbezhetetlen döntések morális alapjaként...”

(Pozzi, Henri: *Les Coupables*, Paris, 1934. 72. old.)

Magyarországgal akarták levezekeltetni azokat a hibákat, amiket az nem követett el, sőt, még meg is akart akadályozni. Hiszen gróf Tisza István személyében egyedül Magyarország tett kísérletet, hogy egy ilyen kalandba való belebonyolódásnak ellent álljon, amelyben nyilvánvalóan semmit sem nyerhet. ...Magyarországnak semmiféle hódító szándéka nem volt 1914-ben, és csak kizárólag szövetségesei iránti tiszteletből és saját védelme és fennmaradása érdekében lépett a háborúba, helyesen tudva, hogy szomszédai az ő területeire sóvárognak, és annak felosztását tervezik. Mindezek ellenére a trianoni diktátum 161. §-a szerint a szerencsétlen feldarabolt Magyarországnak még el kellett ismernie, hogy bűnös a háború kiprovokálásában.

„1914 júliusának hosszan tartó történelmi meghamisítását elsősorban dokumentumok szándékos félreértelmezésével végezték... A tömegek eléggé ragaszkodtak a mítoszokhoz és a legendákhoz, amelyekkel táplálják őket... Az igazság elterjedését egyszerűen megakadályozta egy nagyon finoman, ám biztosan működő cenzúra, amely meghatározott csoportok kezében összpontosult... Letűnt államférfiak még mindig igyekeznek megtéveszteni minket... Kortársaikat sikerült becsapniuk, lehet, hogy sikerül becsapni utódaikat is... Ők az okai annak, hogy sok polgártársunk szemet hunyt a múlt felett... De végül is a történelem mondja majd ki az utolsó szót...”

(Fabre-Luce, Alfred: *L'Histoire démaquillée*. Paris, 1967. 11-14. old.)

...ma már messzemenően bizonyított tény, hogy Magyarországot nem lehet felelőssé tenni a háború kirobantásáért, még akkor sem, ha a háború alatt és után alávalóan hazug módon Ernest Denis nevű történész elsőként állította, hogy az 1914. júniusi vihart személyesen a miniszterelnök, gróf Tisza István kavarta. Természetesen Eduard Benes, ez az alávalóan hazug ember, híres-hírhedt 1915-ös brosúrájában már így ír: *„Pusztítások el Ausztria-Magyarországot”*, és képmutató módon gróf Tisza Istvánt úgy állítja be, mint a háború egyik fő bűnösét. A továbbiak folyamán Louis Eisenmann professzor még rálicitált erre a hazugságra, hihetetlen cinizmussal Magyarországnak tulajdonítva az *„európai mérszárlás iszonytató felelősségét.”* Egészen röviden és velősen kifejezve ez a tolvajok esete, akik mindenkinél hangosabban kiáltanak „tolvajt”!

„Közép-Európában csak egyetlen egy ember akarta kétségbeesetten a békét: a becsületes Tisza!”

(Gobron, Gabriel: *La Hongrie mystérieuse*. Paris, 1932.)

Az őszintén felháborodott Tisza István valóban az egyetlen ember volt az Osztrák-Magyar Monarchia minisztertanácsában, aki már az első naptól kezdve tiltakozott a háború ellen, és aki mindent megtett előzőleg azért, hogy ez a háború ki se robbanjon, olyannyira, hogy végül is fölajánlotta lemondását, amennyiben a mérsékletet célzó tanácsai nem találnak meg hallgatásra. Ferenc József császárnak még egy memorandumot is benyújtott a fentiekkel kapcsolatban, amint erről a minisztertanács jegyzőkönyvei bőségesen tanúskodnak, valamint egyéb titkos diplomáciai iratok, amelyeket a háború után Bécsben, Berlinben és Pétervárott hoztak nyilvánosságra. 1914. július 7-e után Tisza már állandóan tiltakozott az ellen, hogy túlságosan kemény hangnemű ultimátumot küldjenek Szerbiának, és csak július 14-e után adta kényszeredett beleegyezését, miután az orosz mozgósításról értesült: *„A magyar kormány július 14-én délelőtt, sőt már nyolcadikán értesült arról a tényről, hogy Ázsiában már mozgósítják az orosz csapatokat és Kijev térségében csapatmozgások észlelhetők.”* — írja Henri Pozzi.

(Pozzi, Henri: *Les Coupables*, Paris. 1934. 25. és 27. old.)

Nem kevésbé közismert tény, hogy 1915. végén a gorlicei áttörés döntő csapást jelentett Oroszországnak, és Szerbia teljes megszállása után Magyarország mintegy befejezettnek tekintette a háborút, csupán védekezésre szorítkozott, és határozottan követelte osztrák és német szövetségeseitől a béketárgyalások mielőbbi megkezdését az antanttal, mégpedig a „status quo ante” alapján, kivéve az oroszoktól megszábadított lengyel

területeket, amelyeket az osztrák Galíciával kellene újra egyesíteni, hogy az új és független lengyel állam létrejöhessen. Az országgyűlési jegyzőkönyvek tanúságtétele szerint 1915. decemberében minden vezető magyar politikai párt a fenti szellemben nyilatkozott.

...a hadifoglyok, menekültek és polgári internáltak Magyarországon sokkal jobb elbánásban részesültek, mint bárhol másutt, mind az első, mind pedig a második világháborúban. Tisza István gróf ezért jelenthette ki ünnepélyesen 1918. október 17-én, a háború végén az országgyűlés előtt: *„Igen, a háborút elvesztettük. De ebben az iszonyatos küzdelemben a magyar nemzet mindent elkövetett, hogy kivívja ellenségei megbecsülését és tiszteletét. Az egész világ a bírāja annak, hogy milyen jó szívvel gondoskodtunk a sebesült ellenségről, mennyire szívünkön viseltük a nálunk rekedt külföldiek, idegenek sorsát. Hol van az a nemzet, amely nagyobb hősiességgel verekedett és több benne a lovagi érzület? Hol van az a nép, amely több nemességgel harcolt a puszta létéért és kevesebb volt a gyűlölet a szívében?“*

(Gobron, Gabriel: La Hongrie de demain. Paris, 1932. 138. oldal)

A „Csehszlovákia“ kifejezés először 1917. január 10-én lát napvilágot a szövetségesek egy hivatalos közleményében, de a franciák, angolok és amerikaiak csak 1918. augusztus 9-én, majd szeptember 2-án ismerik el hadban álló félként a Csehszlovák Nemzeti Tanácsot, amely szeptember 26-án alakul át ideiglenes csehszlovák kormánnyá.

(D’Orcival, Francois: Le Danube était noir. Paris. 1968. 71-74. oldal)

Benes és Masaryk mítoszának tökéletes megvalósulása volt ez: a szövetségesek két közönséges informátora, akik kezdetben csupán egyszerű emigránsok voltak, a háború végére Közép-Európa valóságos politikai hatalmasságává nőttek ki magukat, miután nézeteiket apránként sikerült ráerőszakolni a nyugati államférfiak többségére, az USA-hoz, sőt elsősorban magához Wilson elnökhöz fűződő kapcsolataiknak köszönhetően. *„Nehéz munka volt meggyőznünk a szövetségeseket arról, hogy Ausztria-Magyarországot mindenképpen el kell pusztítani“* — írja e szavakat Masaryk emlékirataiban, hozzátéve, hogy *„a magyarokat mindenhol segítette 1848-as forradalmuk és Kossuth emléke, aki egykor száműzetésben élt a szövetséges országokban“*, és így aztán, minden propaganda ellenére, a magyarok meglehetősen jól tartották magukat az ellenséges országok közvéleményében.

„Masaryk ezután már diadalittasan írhatta, hogy a Habsburg-birodalom szétagolása tekinthető az első világháború fő céljának.“ Persze a cinkosaival együtt ő maga is látta a folyamat komoly buktatóit. Egyik írásában megjegyzi, hogy *„az 1917-es év nagyon veszélyes volt a mi szempontunkból, mivel a császár gyors különbékén dolgozott, hogy birodalmát megmentse.“* És valóban: *„diplomáciailag távolról sem volt lehetetlen mindkét részről leállítani a mérsárlást 1917-ben — Károly császár békejavaslatainak idején a közvetítő sógora, a Bourbonok pármái ágából való Sixtus volt —, ha Franciaország visszakapja Elzász-Lotharingiát, Olaszországhoz csatolják Triesztet, és olyan konföderációt létesítenek a Duna-medence népei számára, amelyben mindegyikük egyenlő autonómiát élvez.“*

(Vallery-Radot, Robert: Les Ferieux de la Paix. Paris, 1936.)

Még mindig Masaryk az, aki — teljes épülésünkre — éles fényvel világítja meg a szörnyű öldöklés elhúzódásának igazi motívumait, emlékirataiban ezt írva: *„Nyugtalanul egyre csak azon tűnődtem, hogy a háború vajon eltart-e elég hosszú ideig, ahogy arra számítottam... A szövetségesek gyors győzelme esetén, attól tartok, mi itt állunk majd üres kézzel... Ha a szövetségesek győzelme gyorsan jött volna, mi nem tudtuk volna kivívni a függetlenségünket; így vagy úgy, de Ausztria fennmaradt volna.“*

(Masaryk, Thomas: Résurrection d'un Etat. 64. old.)

Így aztán csak azért húzták el a háborút szinte a végletekig, hogy elpusztíthassák Ausztria-Magyarországot, és hogy az osztrák-magyar békejavaslatot több millió fölösleges áldozat árán elfojthassák.

2.

NÉHÁNY TOVÁBBI NYILATKOZAT A GYŐZTESEK RÉSZÉRŐL
(Kollámyi Károly nyomán)

Dami, Aldo a főleg kisebbségi kérdésekkel foglalkozó svájci történész írta. *„Ha Magyarország nemzetiségeit erőszakosan be akarta volna olvasztani, évszázadokig lett volna ehhez ideje és hatalma... Magyarország nem követte a francia királyok politikáját, sem a császárságét vagy a forradalmét. Franciaország mindenképp ezeréves politikai centralizmusának köszönhette, hogy az 1815. és 1871. évi vereségeit könnyen viselte. Magyarországot azonban 1920-ban azért büntették, mert egységesítő politikáját elhanyagolta, és nemzetiségeinek lehetővé tette, hogy területén szabadon fejlődjenek... Ha tényleg elnyomta volna azokat, már régen eltűntek volna, és Magyarország nem jutott volna a trianoni határok közé. Az elnyomatás története, amely alatt más népek szenvedtek volna, csak mese. Ellenkezőleg, a magyarok maguk váltak liberális politikájuk áldozatává. Trianon haszonélvezői a nekik alávetett magyar lakossággal szemben nem gyakorolják azt a türelmet, nagylelkűséget.”*

(Le Hongrie de demain. Paris, 1932, 97. old.)

Ugyanő írja: *„...a nemzetiségek helyzete a régi Magyarországon összehasonlíthatatlanul jobb volt. Az összehasonlítás teljesen Magyarország javára dől el, amelyre pedig hosszú ideig, indokolatlanul, ujjal mutogattak. Azok a magyarok, akik ma az utódállamokhoz tartoznak, boldogok lehetnének, ha hasonló bánásmódban részesülnének...”*

(D. A.: Les nouveaux martyrs, destin des minorités. Paris, 1936.)

J. Fischer, Williams ismert angol nemzetközi jogász írta: *„A szuverenitás kedvenc szó azon államok vezetőinek szájában, akik cselekedeteiket a nemzetközi jog fórumának ítélőszéke elé bocsátani nem merik.”*

(Magyar Szemle, 1928. IX.)

Bizonyos államok ma is erélyesen tiltakoznak *„belügyeikbe való beavatkozás ellen”*, ha kötelezettségeik teljesítésére figyelmeztetik őket.

A francia külügyminisztérium terve 1918. november 20-án, a magyar-csehszlovák határra vonatkozóan még ilyen volt: *„Szlovákia nem egyéb, mint egy mítosz: Észak-Magyarország szlovák törzsei sohasem alkottak államot; típusuk sem egységes, faluról falura változik.”* A francia tanulmány szerint azt a teret, ahol a szlovákok számottevő arányban találhatók, keleten az Ung határolja. A vonal Sátoraljaújhely felett Rozsnyóhoz és Rimaszombathoz kanyarog, Losoncnál éri el az Ipolyt, azt észak felé követi, majd lehajlik Nyitra alá, és Pozsony fölé lejt, elérve annak külvárosát, de magát a várost nem, míg végül felfelé haladva, a Morvánál ér véget. Majd megállapítja a tervezet: *„Csupán e vonal mögött lehet szlovák földről beszélni. Sőt, az igazán szlovák lakta területet a Garam vonaláig korlátozhatjuk, az ettől keletre fekvő területen ugyanis mindig csak kisebbségben éltek. Liptó, Zólyom, Trencsén hegyes vidékei a valóban szlovák földek. Az általunk meghúzott etnográfiai vonal sehol sem érinti a Dunát, amely máig megmaradt magyar és német folyamnak. Nem foglalja magában Pozsonyt sem, amelynek üzemeiben dolgoznak ugyan szlovák munkások, és amelynek piaca odavonzza a környék szlovák parasztjait, de ahol 42 németre és 40 magyarra 14 szlovák jut. Pozsony nem szlovák főváros, ha van ilyen, úgy az Túrócszentmárton.”* Így tudták a párizsi külügyminisztériumban a szakértők 1918 őszén, Trianon előtt.

(Paix, vol. 69. ff. 28. 64., Les Limites en point de vue ethnique de l'Etat tchécoslovaque. 1918. nov. 20.)

Jaksch, Wenzel, a neves szudétanémet politikus írta: *„Miért fogadták el az I. világháború végén a Quai d'Orsay hivatalai és Foch vezérkara Benes javaslatait, Franciaország saját béketervéről lemondva? Miért támogatták vakon szövetségeseik követeléseit, amikor jogosan őket illette a döntés szerepe?”*

(Potsdam 1945, ou l'histoire d'un mensonge. Paris, 1966.)

Fentebb láttuk, hogy a francia külügyminisztérium szakértői jobban voltak értesülve, például a felvidéki helyzetről, mint ahogyan azt Benes, teljesen hazug módon előadta — mégis ő győzött.

Jordan Theodore szintén még az első világháború alatt hirdette, 1916-ban: *„Azoknak a népeknek, amelyek a Duna-völgyét lakják, közös érdekeik vannak, amelyek őket mindig, többé-kevésbé kompakt tömbbe csoportosítják. Ez a közös érdek azelőtt a török veszedelem volt. A török veszedelem helyébe a szláv lépett és ez cementezi össze egy tucat nemzetiség eme heterogén szövetségét. Be kell vallanunk, hogy ez a csoportosulás, amelyet Bécs és Budapest irányít, egy tagadhatatlan földrajzi egységet képez!... Ne számítsunk tehát olyan sietve ennek felosztására... Különben jegyezzük meg, hogy csak látszólag dualista állam, mert az osztrák elem észrevétlenül abszorbeálódik, megsemmisül, s a magyar elem uralma alá kerül: a birodalom politikai fővárosa Budapest.”*

(Revue Internationale Sociologique, 1916, 358. o.)

Lloyd George angol miniszterelnök, egy beszédében 1928. okt. 7-én, de emlékirataiban is beismerte: *„Minden adat, amelyet bizonyos szövetségeseink a béketárgyalások folyamán szolgáltatnak, hazug és hamis volt.”*

(Pozzi, Henri: Les Coupables. Paris, 1934.)

Lukaszevski, Jerzy a Monarchia történelmi földrajzában többek között megállapította, hogy *„...a többnemzetiségű Monarchia csak egy négy évig tartó rettenetes háború után bomlott fel. Ha kártyavár, szűtte képlet lett volna, az első megrázkódtatásra elemeire bomlott volna. Az a vélemény, hogy felbomlása elkerülhetetlen lett volna, ma már csak szórványosan hallható. Maguknál ama államoknál, amelyek 1914-ben Ausztria-Magyarország ellen harcoltak, a felosztás gondolata csak a háború utolsó hónapjaiban jelentkezett. Lloyd George 1918. jan. 25-én egy beszédben, amelyet a szakszervezetek konferenciáján tartott, még közölte, hogy a Monarchia felbontása nem célja a szövetségeseeknek.”*

(L' Historiogeographie de l'Austriche-Hongrie, Paris, 1968.)

F. O. Miksche ezredes, ismert szakíró: *„Csehszlovákia mesterséges szüleménye egy békekonferenciának, a propaganda gyermeke, áldozatai Ausztria és Magyarország voltak. Új államokat alkottak, amelyek semmivel sem voltak kevésbé kevert nemzetiségűek, mint a Duna-birodalom volt. De hiányzott belőlük az összefogó erő és hagyomány... Nem tagadható, hogy a bécsi jegyzőkönyvekkel teremtett új határok sokkal inkább megfeleltek a népi határvonalaknak, mint az 1918-20-as határok.”*

(Donauföderation. Salzburg, 1953.)

Ugyanó írta: *„Könnyű hatalommal és pénzzel mesterséges államokat létrehozni. De mihelyt az az erő, amely létrehozta azokat, meggyengül, vagy a politikai körülmények megváltoznak, ezek az államok azonnal elbuknak.”*

(World Review, 1951. Nov.)

A. de Menzie francia szenátor a trianoni békéről írta: *„A történelem lélekbúvárai sohasem tudják majd megállapítani, hogy e korszakban Franciaország politikája miért acsarkodott egyedül Magyarország ellen, kockáztatva azt, hogy ezzel azoknak kezére játssza, akik egykor esetleg bennünket fenyegetnek.”* (Mármint a németek.) Írta a szenátor **Charles Tisseyre Une erreur diplomatique, La Hongrie mutilée** című könyvében (Paris, 1922).

Payot: *„Magyarország csodálatra méltó földrajzi egység, amelynek egyes részei összhangzatosan egymásra vannak utalva és nem szakíthatók el az egész sérelme nélkül. Magyarország zárt egész, és ennek egyes részei, még ha az országot feldarabolják is, idővel önmaguktól csatlakoznának vissza a csonka törzshöz.”*

(Olay Ferenc: A magyar művelődés kálváriája. Budapest, 1930.)

Peset, Ernest francia szenátor, a külügyi bizottság elnöke szerint is: *„...a dunai táj... nagyszerű gazdasági és katonai egység volt... a természet erői, a térség parancsa, a történelem logikája, az ész útmutatása, az emberföldrajz határozott utasítása... mind-mind a magyar mag körüli összefogásra int, ha tartós, biztos államokat akarunk létrehozni. A dunai történelem... természetszerűen hozta létre a dunai birodalmat, mint szükségletet. Ennek a birodalomnak tehát megvolt a létjoga önmagában és megvolt a létjoga európai szempontból is abban a hivatásban, amelyet a Kelet-Nyugat közötti úthálózat őrzésével betöltött.”*

Ugyanó írta 1944-ben: *„A Kisantant csökönyösen ragaszkodott a Magyarországgal szemben gyakorolt megértés nélküli, fennhéjázó politikájához. Ezzel a megátalkodottsággal bebizonyította, hogy az európai problémákat képtelen megérteni. A kisebbségek eltiprásával akarták államuk egységét megvalósítani.”*

(...et la Paix, Paris 1925. és 1945.)

Pozzi, Henri korábbi francia diplomata írta: *„A béke nagy bírái számára a földrajz, történelem, néprajz, azokat a népeket illetően, amelyek sorsáról dönteniük kellett — teljesen ismeretlen volt... Ebben Wilson, Lloyd George és Clemenceau tökéletesen egyforma volt.”* Fentebb láttuk, hogy Lloyd George beismerte, hazug adatok alapján döntöttek. Pozzi tovább: *„Ez rettenetes vád, amelyet azonban sohasem emeltek a felelősökkel szemben, de vonatkozik az Entente tárgyalóira. Nekik észre kellett volna venniük Prága, Bukarest és Belgrád képviselőinek csalárd ügyeskedését, amikor ezek megkísérelték az Ententét képzeletbeli statisztikáikkal, memorandumaikkal, hazugságaikkal félrevezetni, amelyek a trianoni szerződésből a legsúlyosabb igazságtalanságokat eredményezték a diplomácia történetében.”*

Ugyanó írta: *„Clemenceau mondotta nekem 1918 októberében: „Az összes háborús bűnösök között a románok a legrosszabb bitangok!... A csatatéren gyávák voltak és a vereségben árulók... és ezek után merészkedtek a békekonferencián bérüket követelni!...”*

Ugyancsak Pozzi: *„Izvolksy (orosz nagykövet Párizsban) 1909. és 1914. között igyekezett a francia közvéleményt háborúra lelkesíteni. Ezt a munkát (éppen így Benes és Masaryk a háború alatt) a párizsi sajtó megvesztegethetősége könnyítette meg. A történészek számára, akik jól vannak értesülve, a trianoni konferencia André Tradieu műve. Clemenceau és Wilson mögött takarva, mindent ő rendezett és valósított meg. Ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy a hiba rettenetes méreteit felismerjük, amellyel a szövetségeseket Trianonban félrevezette, vak gyűlöletével, igyekezetével, hogy a cseh és szerb szlávizmustól és a szövetséges románoktól abból a zsákmányból, amelyre mohón vártak, semmit el ne vegyenek, amire ígéretet kaptak, ő évek óta munkatársuk, fizetett ügynökük volt.”*

Ugyancsak Pozzi: *„A legyőzöttek között senki sem szenvedett oly súlyosan, mint Magyarország. Az igazságosság nevében a szó szoros értelmében felnégyelték. Elítélése egyenlő volt a kivégzéssel. Még soha egy erőszakos béke nem volt ily egyoldalúan brutális, ilyen értelmetlenül romboló, dühtől vezetett, elfelejtve a világtörténelem tanítását, nem számolva azzal, hogy régi gyűlöletet újraéleszt, mint ez az „értelmes és jóvátévő” béke 1920-ban. Trianon csak helyben hagyta tényleg az úgynevezett utódállamok csapatainak területfoglalását — az ellenségeskedések befejezése után, a fegyverszüneti szerződések megszegésével. Az intrika és hatalomvágy konzorciuma propaganda cikkeivel, csekkfüzeteivel dolgozva — hivatalok és szerkesztőségek előszobáiban, a befolyásos lapoknál Párizsban, Rómában, Londonban és Washingtonban; hamisítottak térképeket, statisztikát, dokumentumokat változtattak meg, lókupec-módszerekkel dolgozva, mint a vásárban. Clemenceau — sajnos, későn, amikor mesterkedéseiket látta — békénk sakálainak nevezte őket.”*

(Les Coupables. Paris, 1934.)

Reclus, Elisée Európa egyik legismertebb földrajztudósa, aki egy ideig Magyarországon is tartózkodott, az országot jól ismerte, megállapításai szerint az európai kontinensen nincs egyetlen állam sem, amelyik olyan megbonthatatlan, szétszakíthatatlan földrajzi egység volna, mint a régi Magyarország.

„Magyarország rendkívüli előnye, hogy a szó szoros értelmében vett földrajzi egység. A magyar királyság földrajzi szempontból Európa egyik legösszefüggőbb területe. Akárhogyan is alakuljon a közép-európai államok sorsa, az bizonyos, hogy a magyarság mindig a legjelentősebb szerepet fogja játszani a Kárpátok által körülvevett óriási arénában.”

(Nouvelle Geographie Universelle T. III. Paris, 1878.)

De la Revelière: „Ha a mai Magyarországot a Kisantanttal összehasonlítjuk, látjuk, hogy magot képez, az erő központját, befolyását egy holnapi csoportosuláshoz, amelyet mi sem elhanyagolni, sem elnyomni nem tudunk. A magyarok egy erődben laknak, amely hadászati és kereskedelmi központja a Duna-medencének. Ezeknek a népeknek irigylésre méltó gazdasági adottságai volnának, ha normális határok között élnének. Ez a képlet, különböző elemekből, tulajdonképpen egységben kellett volna, hogy maradjon.” De la Revelière már 1923-ban előre látta, hogy: „...eljön az idő, amikor a természetes test, amelyik Magyarországot oly sokáig alkot, arra törekszik, hogy leválasztott tagjait ismét egyesítse és ezek valamikor önként találnak vissza az eredeti keretbe.”

(Europe Centrale: Etude d'incendie. Paris, 1923.)

Roux, Georges 1931-ben foglalkozott a békeszerződések revíziója kérdésével, ismerve létrejöttük előzményeit, a háború alatt „erőtéljes, hazug propagandával igyekeztek a kormányok a katonák harci szellemét fokozni. A tények meghamisítása szabállyá vált, a gyűlölet szent érzelmmé. Esméket kovácsoltak erkölcsi öngazolásra, a saját nép lelkesítésére és az ellenség demoralizálására. Ilyen hangulatban voltak a szövetségesek, amikor a Központi Hatalmak 1918-ban összeomlottak. A győzelem feles; váratlan és nem remélt volt: A gyors cselekvés vágya nem adott időt a meggondolásra. A győzelmi mámorban hónapok alatt készült el a béke, az új Európa, korlátlan hatalommal. Világos, hogy a magyarok az erőszakos területi csonkítást nem vették egyszerűen tudomásul, amelyek mindennemű nemzetközi jogba ütköztek, a lakosság megkérdezése nélkül. Végül volt egyetlen népszavazás, Sopronban, a magyarok győzelmével, Ausztriával, amely maga is vesztes volt. Az új államokban, amelyeket a győztesek támogattak, nem engedtek meg egyetlen népszavazást sem.”

(Reviser les traités? Paris, 1931.)

Nem hiába mondotta Tardieu, a békeszerződések egyik főbábája: „Választanunk kellett a népszavazás vagy Csehszlovákia megteremtése között.” Őt pedig az utóbbiért fizették meg.

Taillandier, Saint-René: „A magyar nemzet nem pusztulhat el, s ha sírba tennék is, előbb-utóbb fel fog támadni. Magyarországot, a nemzetek mártírját, csodálatraméltó politikai érettsége emeli ki a habsburgi monarchia népei közül.”

(Dr. Olay Ferenc idézett műve.)

3.

VAE VICTIS - JAJ A LEGYŐZÖTTEKNEK

(Vecseklői József: Trianon — nemzetgyilkossági kísérlet)

Nitti: „Magyarországnak egymás után négy szörnyű csapást kellett elszenvednie: a háborút, a békeszerződést, a bolsevik forradalmat és a román megszállást. A román csapatok minden elvihetőt elvittek Magyarországból. Ezek után hárommilliárd aranymárka jóvátételt kellett fizetnie.

Magyarország mindent elveszített, és semmi áldozattól sem riadt vissza, hogy pénzének értékét megmentse, de hiába volt, mert a jóvátételi bizottság minden újabb követelése újabb koronaromlást okozott. A magyar külügyminiszter a jóvátételi bizottság elnökéhez intézett jegyzékében 1922. március 27-én rámutatott arra, hogy a korona esése és a jóvátételi bizottság rendelkezései között szoros kapcsolat van... A széntermelés felét követelték Jugoszlávia részére.

A megnyomorított Magyarországnak legalább hárommilliárd aranymárkát kellene fizetnie. A győztes államok most nem tudnak mást kitalálni, s így azt a megmaradt állapotállományt követelik, amit a románok nem zsákmányoltak el.”

A jóvátételi bizottság módszerével kapcsolatban Nitti megállapítja:

...nem lehet ennél ostobább tervet, vagyis inkább gyalázatosabb rendszert elképzelni egy ország ok nélkül való lerombolására.”

Néhány adat a Jóvátételi Bizottság költségeire vonatkozólag:

A katonai misszió tagjainak fizetése átszámítva és viszonyítva a magyar fizetésekhez:

a magyar miniszterelnök havi fizetése: 12 333 korona,
egy magyar tábornok havi fizetése: 10 253 korona,
egy közepes hivatalnok havi fizetése: 5 833 korona,
 amivel szemben
egy angol ezredes havi fizetése: 6 540 000 korona,
egy alsóbbrendű tiszt havi fizetése: 3 900 000 korona,
egy közkatonára havi fizetése: 840 000 korona.

A szabadrablás és a zsarolás eme formáját Trianonban „jóvátétel” címén ismerik.

Nitti: „A jóvátételi-bizottság, a határmegállapító-bizottság és a katonai bizottságok költségei akkorák, hogy amikor olvassuk, megalázást és borzalmat érzünk.”

La Folette szenátor az ellenzéki Republikánus Párt nevében benyújtja a szenátusban az Amerikai Magyarok Nemzeti Tanácsának memorandumát; ebből idézünk : „Magyarországot oly tökéletesen kifosztották, hogy már arra sem volt elég vászon, hogy az újszülötteket bepólyázzák; ezeket az ártatlan teremtések selyempapírba pólyázták; arra sem volt elég vászon vagy gyapot, hogy a sebesültek sebeit bekötözzék, s a magyar sebesültek a szó szoros értelmében rothadtak a kemény és hideg kórházi ágyakon.”

Más szemszögből nézi a magyar tragédiát a National Convention of American Citizens of Hungarian Descent (Magyar Leszármazású Amerikai Állampolgárok Bizottsága). Memorandumában bevezetőként Nitti olasz miniszterelnök könyvének egy mondatát idézi: „A nemzetközi pénzemberek gyűlölik Magyarországot.” Folytatjuk a memorandumot: „Így tehát a nemzetközi pénzemberek azok, akik gyűlölik Magyarországot. Ez a gyűlölet hoz tehát szenvedést, nyomort és ármányt Magyarországra... Miért gyűlölték a nemzetközi pénzemberek Magyarországot, amikor a magyarokat a balsevisták kínozták, amikor meggyötörték a nőességet és meggyalázták az anyaságot, amikor a magyarokat a templomból kijövet akasztották a legközelebbi fára... Talán azért nem szabad Amerikának Magyarországot szeretni, mert Magyarország mélységesen keresztény ország? A keresztény civilizációnak tilos talán szeretni ott, ahol a nemzetközi pénzemberek gyűlölnék? Fegyvertelenül, megnyomorítottan, sebesülten, vérezve, elgyötörve és éhezve kell-e állnia Magyarországnak, mint a nemzetközi pénzemberek gyűlöletének elrettentő példája? Keresztre kell feszíteni Magyarországot azért, mert keresztény és mert... a nemzetközi pénzemberek gyűlölik? Nincs már lelkiismerete a keresztény civilizációnak? Látni kívánja a keresztény Amerika Magyarország keresztrefeszítését csak azért, mert a nemzetközi pénzemberek gyűlölik? Meg kell halnia Magyarországnak csupán azért, mert évszázadok óta, dicső harcai után keresztény maradt?”

Baker, az Egyesült Államok hadügyminisztere a képviselőház ügyrendi bizottsága előtt 1920. január 15-én tett jelentésében kimutatást közöl arra vonatkozólag, milyen volt Budapesten a gyermekhalandóság az 1919. év első hat hónapjában. A kimutatás adatai szerint Budapesten minden ezer gyermekből meghalt: 1919. januárjában 812, februárban 966, márciusban 784, áprilisban 577, májusban 567, júniusban 635.

Néhány hivatalos adat: a Magyar Gyermekegészségügyi Tanács az 1922. évi közgyűlésén megállapította, hogy az 1921. évben 80 220 gyermek halt meg egy- és hétéves kora között. Alapos vizsgálat állapította meg, hogy vannak vidékek és városok, ahol egyetlen egészséges gyermek sem található. Mindez azonban egyáltalán nem érdekelte a wilsoni eszméket gyakorlatba átültető államférfiakat. Sőt! Úgy látszik, Wilson közel járt alig rejtett céljához, a magyar nép fizikai megsemmisítéséhez.

Turner: „A csecsemők e tömeges meggyilkolásáért osztoznunk kell a felelősségben a szövetségeseinkkel.”

VISSZAADJUK A SZÓT YVES DE DARUVARNAK:

A legyőzött Magyarország volt a hajsza tárgya. Megélte, hogy a trianoni szerződés területének 71,5%-át, és lakosságának 63,6 %-át elvette, ami a lakosok számában Horvátország-Szlavónia nélkül is 18 millióból kevesebb mint 8 millióra való csökkenést jelentett. Összehasonlításként a versailles-i szerződésben Németországtól területének csak 13%-át, és lakosságának 9,5%-át vették el, amíg a Neuilly-ben kötött szerződés Bulgáriától rendre csak 9,9%-ot, ill. 8,9%-ot. A frankfurti szerződés maga 1871-ben, Franciaországban csak 2,6%-os területcsökkenésbe és 4,1%-os népességcsökkenésbe került. Csak Ausztria veszteségei a megfelelő 72,6%-kal, ill. 77,6%-kal, valamint — egészen pontosan — Törökország veszteségei a 61,6%-kal és 39,6%-kal voltak összehasonlíthatóak a magyarországiakkal, de még tegyük hozzá, hogy ezekben az esetekben legtöbbször igen excentrikus és mind földrajzilag, mind néprajzilag és történelmileg igencsak elkülönült területekről volt szó. Magyarország

számára az új határok, amiket Trianonban írtak elő, földrajzilag abszurdak és emberileg gyűlöletesek, és a józan ész ellen valóságos provokációt jelentettek — és még mindig is azok maradtak.

„A legutálatosabb és a legostobább erőszakos béke” — írja Pozzi (**Pozzi, Henri: Les Coupables. Paris, 1934. 256. old.**), nem minden komoly ok nélkül, miként azt majd látni fogjuk.

Trianonban Magyarország vasútvonalainak 62,2%-át, úthálózatának 73,8%-át, hajózható víziútjainak 64,6%-át veszítette el. Ilyen módon a pincétől a padlásig felforgatták nemcsak a Trianonban keletkező megcsönkített Magyarországnak a gazdasági életét, hanem a periférián lakó népek életét is tekintet nélkül arra, hogy azok szlovákok, rutének vagy erdélyiek, mert ezek kivétel nélkül mind a magyar Alföld felé gravitáltak, hiszen ez volt természetes kiújtjuk, piacuk. Ez a helyzet a két világháború között még súlyosabbá vált az utódállamok ostoba és rémítő protekcionizmusa miatt. Ezek a területek, amelyek erőszakkal kerültek hozzájuk, még ma is a legrövidebb, leggyorsabb és legtermészetesebb utakon Budapesttel kommunikálnak inkább, mint új fővárosaikkal, Prágával, Bukaresttel vagy Belgráddal.

Magyarországtól ugyanakkor egy csapásra elvették erdeinek, szénbányáinak, vízierő-műveinek és vasérclelőhelyeinek túlnyomó részét. Elvették tőle minden só-, arany-, és ezüstbányáját, ami gazdaságának a forrása volt már a középkor óta. És elvették a tengereitől is: Fiume kikötője, amit közvetlenül hozzá 1822-ben csatoltak, ugyanazt a szolgálatot tette neki, mint Ausztriának Triest. Fiumében a magyar kereskedelmi flotta 134 gőzhajója működött, ami 1914-ben 140 000 tonna árut szállított. Ez a kikötő azóta tönkrement, nem jelentett semmit sem Olaszországnak, sem Jugoszláviának.

Hosszú lenne felsorolni mindazokat a kincseket, melyeket Trianonban Magyarországtól elvettek. Nagyjából úgy tekinthetjük, hogy mezőgazdasága kivételével csaknem minden természeti nyersanyagforrása, nevezetesen erdőinek 88%-a, vasbányáinak 83%-a az utódállamoké lett. *„A magyar államhoz tartozó javak, amiket a határátrendezések miatt elvettek tőle, csak maguk legalább 3,43 milliárd aranykorona értéket képviselnek, a jóvátételi bizottság olyan értékelése alapján, amelyről azt gondoljuk, hogy a valóságosnál kevesebbet mutatott ki. A szerződés gazdasági záradékai az országra egyébként jóvátétel címén 210 millió aranyfrank fizetési kötelezettséget róttak ki, és még más jóvátételeket természetben”*.

(Dupui, René: Le problème hongroise. Paris, 1931. 47-48. old.)

Ehhez hozzá kell még tenni az új határokat kijelölő bizottságok botrányos önkényeskedéseit, akik nemcsak egytől-egyig — mint mondtuk — az összes gazdasági artériát, folyókat, utakat és vasutakat vágta el, hanem a csatornákat, gátakat és zsilipeket, közigazgatási és birtokhatárokat is. Láthattunk külvárosaitól és környékétől elválasztott városokat, kettévágott falvakat, magánbirtokokat udvarházaiktól elszakítva, bányákat elvágva olvasztóiktól, lakosságot templomaitól és temetőitől elhatárolva — ez mind egy sátni megalázási vágy, hogy Magyarországból mártírt csináljanak, amely minden lépésében a nagy kegy átlátszó szeszélyeinek van kitéve. Ezt lehetett írni akkor: *„Az új határvonalak csaknem mindenütt valóságos sírkövekként hatottak, amelyekre az van vésvé: itt nyugszik az igazság!”*... *„A tegnapi határok a természetet követték — írta Georges Desbons — míg a maiak mezőket és házakat, utakat és pályaudvarokat fűrészelnek szét egy delitáló önkény eljárásával”*. És tényleg: nyilvánvalóan végtelen igazságtalanság vezette a határok megvonását, amelyet — nem mondhatjuk elégszer — a szerződés egészéhez hasonlóan, vak és indokolhatatlan gyűlölet, aljas rosszindulat, tudatlanság és minősíthetetlen részrehajlás sugalmazott. Abszolút szörnyű viselkedés egy régi és értékes országgal szemben, amely évszázadok során védte és óvta a Nyugatot. Georges Desbons, miután az alig hihető extravaganciák és inkoherenciák közül számosat felsorol, az alábbi számokat adja meg: 52 kettévágott falu a román határ mentén, 22 az osztrák határ mentén, 76 a csehszlovák határon, több mint száz olyan város és kisváros, amit pályaudvarától, ill. vízellátásától vágta el.

(Desbons, Georges: La Hongrie après le Traité de Trianon. Paris, 1933. 114. old.)

Charles Danielou, a szerződés rapportörje maga írta a következőket: *„Azoknak az embereknek a legnagyobb tévedése, akik a nemzetiségi elvet teljes mértékben kívánták alkalmazni, az volt, hogy hárommillió magyart hagytak a határokon kívül a határok mentén országuktól elszakítva. Hárommilliót ahhoz a nyolcmillióhoz viszonyítva, akik a mai Magyarországon laknak! Ez az arány kicsit erős. Ki lehet abban, hogy ezek a magyarok, akikről az egész világ tudja, milyen mély a nemzeti ösztönük, befogadják mindörökre, hogy honfitársaiktól elszakítva fognak élni?”* Mellesleg azt az ironikus megjegyzést teszi, hogy a *„a cseh határt Budapeستől 40 km-re*

tolták előre, s mindezt csak azért, hogy háború esetén az a város a cseh ágyúk lőtávolaiba essék. Míg ezzel szemben Bácska magyarul területeinek Jugoszláviához való csatolásának célja pontosan az, hogy Belgrádot a magyar ágyúk hatótávolságán kívül helyezték.”

(Danielou, Charles: Le Traité de Trianon. Paris, 1923. 11. 13. old.)

Valóban minden utódállam igyekezett magának stratégiai hídfőállásokat létrehozni úgy, hogy az Magyarország testébe mélyen behatoljon. Pontosítsuk csak, hogy mintegy 800 000 magyar összefüggő tömegét csatolták északon Csehszlovákiához, a magyarság másik 400 000-es tömegét délen Jugoszláviához és egy 600 000-es harmadik határmenti tömeget keleten Nagy-Romániához — kizárólag azért, hogy az utóbbi egy észak-déli vasúti összeköttetéssel rendelkezék a magyar határ mentén, amely az előbbi két ország között a stratégiai közlekedési kapcsolatot szolgálja.

Még a népszavazásról lemondva és a nagy magyar Alföldön összefüggő magyar etnikum egyszerű határaitra hagyatkozva is, Magyarországnak meg kellett volna őriznie Trianonban a jelenlegi határain túlmenően — a Dráva mentén a horvátországi oldalt kivéve — egy 15-70 km szélességű területsávot (a korábban felsorolt magyar többséggel lakott városokkal), vagyis kb. 23 000 km² területtel és közel 2 millió lakossal, akik ezáltal Magyarországon maradhattak volna.

Egészében Trianon — kerek számokkal — kétmillió magyart Romániába kebelezett be, egymilliót Csehszlovákiába és félmilliót Jugoszláviába, így a magyarok 35%-át elszakította az anyaországtól, vagyis minden három magyar közül egy idegen állam alattvalója lett. Tegyük még hozzá, hogy a régi Magyarország 72 vármegyéjéből neki csak 14-et hagytak meg!... Ezzel szemben, amíg Magyarország területe 325 000 km²-ről 93 000 km²-re csökkent, Csehszlovákia és Románia a háború előtti területüket megkétszerezték, Szerbia megötszörözte, midőn egy csapásra 48 000 km²-ről 248 000 km²-re nőtt és lakossága négymillióról 13 millióra gyarapodott. Megjegyezzük, hogy csak a Romániának átadott magyar terület 103 000 km²-t tett ki, ami egymaga több mint a trianoni Magyarország területe. És a legrosszabb az, hogy ezek a megdöbbentő területi növekedések, amelyekhez még hasonlót sohasem lehetett látni — s amelyet semmiféle népszavazás nem szentesített — oda vezettek, hogy valóságos politikai szörnyek jöttek létre, amelyek bármely pillanatban felrobbanással fenyegettek.

Azon a jogcímen, hogy a régi Osztrák-Magyar Monarchia népeinek etnikai mozaikját szét kell rombolni, még sokkal tarkább és megosztottabb államokat hoztak létre, sőt sokkal önkényesebb módon, hiszen semmiféle — sem földrajzi, sem etnikai, sem történelmi — egységet nem tudtak felmutatni. Így történt hát, hogy annak a Magyarországnak feldarabolása során, ami mégiscsak (Horvátország és Szlavónia nélkül) 55% magyar, 10% magát németnek valló mellett, 35% más nemzetiségű lakossal rendelkezett, most létrehozták Csehszlovákiát, ami akkor csak 43% cseh, 17% szlovák lakost számlált; Jugoszláviát, ami 39% szerbet számolt és Romániát, ami 69% román — Erdélyben csak 53%-ot — számlált. Mint Aldo Dami következtet a számokból — egy egyenlőségre törekvő kompromisszumnak sem kellett volna Magyarország lakosainak legfeljebb csak kb. 35%-át elvennie, pedig ez a trianoni szerződés 63%-ot vett el. Ahelyett, hogy kb. egyharmadára redukálták, elég lett volna csak kétharmadára csökkenteni.

„Ez a feldarabolás annyira szörnyűséges és tisztességtelen volt, hogy senki sem vállalja már érte a felelősséget, és mindenki úgy tesz, mintha nem is tudná, hogy miről van szó” — írja már Nitti elnök is a két világháború között, majd hozzátette — „Az ember azt kérdezheti eme általános szégyen előtt, hogy ki akarta Magyarországnak ezt a borzalmas és igaz-ságtalan feldarabolását?” - Majd később így folytatja: - „Hogy más népeket megítéljünk, mindig az ő helyükbe kell képzelni magunkat... Tegyük fel, hogy Franciaország hasonló helyzetben találja magát, nemzeti területének és lakosságának egyharmadára visszaszorítva. Milyen lenne a franciák lelkiállapota?... Nem volna olyan angol, francia vagy olasz, aki tartósan el tudná fogadni hazája számára ezeket a feltételeket, amelyeket Magyarországra kényszerítettek. Ugyanúgy, ahogyan nincs olyan magyar sem, aki erre a névre méltó, hogy ebbe belenyugodjék, legyen az a budapesti érsek (sic!) vagy a legszerényebb földművelő”.

(Nitti, F.: La Paix. Paris, 1925. 104. és az azt követő oldalak.)

„Trianon a nemzetközi síkon különös módon azokkal a rossz tettekkel kerül egy kategóriába, amelyekről valami titkos megegyezés alapján senki sem beszél. Ez a bűnös csönd sokkal ékeesebben szól viszont, mint bármilyen vádaskodás.”

(Dupui, René: Le Problème Hongroise. Paris, 1931. 47-48. old.)

4.

VÉGSZÓ

Még mindig nem merjük kimondani, pedig amíg késlekedünk, nem lesz orvosság a bajra: Trianon az egész emberlakta világ szégyene! Az egyetlen igazi, módszeresen előkészített és hidegvérrel végrehajtott nemzetgyilkossági kísérlet a huszadik században. Amelyet végrehajtói és azok utódai, a példátlan horderejű gáztett haszonélvezői nem győznek leplezni, bagatellizálni, legkivált pedig lefedni nálánál jóval jelentéktelenebb eseményekkel. Amelyekről viszont naponta, óránként, sőt percről percre harsogják a fülünkbe a — hol valós, hol hamis — híreket. Híreket, melyeknek a tényekhez való viszonya olykor bizony okot ad a fejcsóválásra...

Ha egyáltalán van értelme nem évülő bűnökről beszélni, a megfogalmazók — leginkább pedig a háttérből irányítók — bűnei Trianon-ügyben minden kétséget kizáróan ilyenek. Bűnhődött közülük egy is valaha? Meddig fogja tűrni ezt a szégyenét — nem a magyarság, hanem az emberiség? Mert Trianon — ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni — nem a mi szégyenünk.

Tria-non! Maga a szó azt jelenti: háromszoros nem.

„Nem!” — először az isteni rendre, amely egységes egésznek teremtette a Kárpát-medencét, a maga minden tekintetben egymásra utalt népeivel.

„Nem!” — másodsor az eszélyességre, (ésszerűsége) hiszen előre látható volt, hogy ebbe az égbekiáltó igazságtalanságba az Isten képére és hasonlatosságára teremtett ember semmiképpen sem nyugodhat bele. Szelet vetettek, várható volt, hogy vihart fognak aratni. S ha a vihar kitör — merthogy valóban kitört — , vajon ki lesz érte a felelős?

Végül a harmadik „Nem!” a méltányosságra mondatott ki. Ha volt nemzet, amely minden kétséget kizáróan vétlen volt az első világháború kirobbantásában, amely nemzetnek a miniszterelnöke az utolsó pillanatig tiltakozott a hadüzenet ellen, az éppen mi voltunk. És kit büntettek a legsúlyosabban minden más esettel összevetetlen mértékben méltánytalanul - a hadviselő felek közül?...

Nem értékelhetnénk meggyőzőbb módon a „Trianon” címszó alatt összefoglalt tünet-együttest, mint ahogyan azt egyik francia történész kortársunk megtette néhány évvel ezelőtt. Valahogy így — Kocsis István tolmácsolásában idézzük: *„Az első világháború végén Németországot megbüntettük, de Magyarországot nem, mert nem volt miatt. Magyarországot keresztre feszítettük.”*

(Rózsás János: Leventesors c. könyvéhez, Nagykanizsa, 2005. Pap Gábor: Előszó)

1918. november 3-án Padovában az antant hatalmak és a gazdasági összeomlás szélére jutott Osztrák-Magyar Monarchia aláírták az első világháború végét jelentő fegyverszüneti megállapodást. Az aláírás időpontjában Magyarország területén idegen katona nem tartózkodott.

A Károlyi-kormány naiv (?! — a szerk.) módon bízott a diplomáciában, az 1918. november 13-án Belgrádban általa aláírt fegyverszüneti megállapodás betartásában, mely garantálta, hogy a történeti Magyarország döntő része a békekonferencia döntéséig magyar kézben marad, ezért november végéig 700 ezer, december közepéig pedig 1 millió 200 ezer katonát szereltek le. Ekkor hangzott el a kormány első hadügyminiszterének, Linder Bélának elhíresült kijelentése: *„Soha többé katonát nem akarok látni!”*

A Monarchia hadseregében 1918. október 25-én 53 magyar többségű ezred volt harckész állapotban. Ezek leszerelése után lehetővé vált az ellenséges haderő beözönlése az országba, s hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a győztes hatalmak nem csak az Osztrák-Magyar Monarchiát — Európa legnagyobb és legdinamikusabban fejlődő országát — hanem a történelmi Magyarországot, sőt a magyarságot is fel kívánják darabolni.

(Dr. Szombath Tibor: Trianoni határváros díszsisakos rendőrrel, Nagykanizsa,

Szerkesztette: PAP GÁBOR

Az idézetek az alábbi könyvekből származnak:

vitéz KOLLÁNYI KÁROLY: Kárpáti trilógia, (Kráter kiadó, 2005.)

Dr. VECSEKLŐY JÓZSEF: Nemzetgyilkossági kísérlet (Antológia kiadó 1993.)

YVES DE DARUVAR: Trianoni magyar sors, (Püski kiadó, 1999.)